

Особливості емоційних реакцій дітей молодшого шкільного віку в навчальних ситуаціях

1. Аргірова С. І. Мова емоцій та почуттів. Розрізнення почуттів та емоцій : заняття для учнів 9-12 років з розвитку емоційної компетентності / С. І. Аргірова // Шкільному психологу. Усе для роботи : Науково-методичний журнал. - 2019. - № 7. - С. 18-26.
2. Білоконна Н. І. Емоційний контакт як засіб реалізації гуманно-особистісного підходу до дітей в освітньому процесі / Н. І. Білоконна // Наукові записки : [збірник наукових статей] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова ; укл. Л. Л. Макаренко. – К. : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. – Випуск СХІV (114). – С. 11-18. – Режим доступу: <https://enpuir.edu.ua/entities/publication/418da008-0b9d-4b44-bef7-cd697dd5203d>
3. Вашуленко, Оксана. Емоційно-ціннісна складова у структурі читацької компетентності молодшого школяра / О. Вашуленко // Початкова школа : наук.-метод. журн. - 2013. - № 1. - С. 13-17.
4. Вчителю про молодшого школяра: психологічний аспект [Текст] : [збірник статей]. Вип. 1 / Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова ; [заг ред.: В. І. Бондар, Ю. О. Приходько]. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2013. - 136 с.
5. Гончарук, Ірина. Створення вчителем комфортних умов для адаптації першокласників до навчання у школі / І. Гончарук // Початкова школа : наук.-метод. журн. - 2013. - № 7. - С. 42-44.
6. Горохова, Г. І. Гнів і здивування : заняття в початковій школі / Г. І. Горохова // Шкільному психологу. Усе для роботи : науково-метод. журн. - 2012. - № 3. - С. 33-34
7. Гречаник С. В. Мотиваційно-ціннісний компонент емоційно-етичної компетентності молодших школярів / С. В. Гречаник, Н. І. Гречаник // Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка / Міністерство освіти і науки України, Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. - Глухів, 2022. - Серія : Педагогічні науки, Вип. 3(50). Ч. 2. - С. 233-238. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vgnpu_2022_3%282%29_33
8. Гречаник С. В. Психологічні основи формування в молодших школярів емоційно-етичної компетентності / С. В. Гречаник // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : збірник наукових праць / Класичний приватний університет. - Одеса : Гельветика, 2023. - № 89. - С. 63-68. – Режим доступу: <https://pedagogy-journal.kpu.zp.ua/archive/2023/89/12.pdf>
9. Гузь, Наталія Василівна. Визначення особливостей емоційно-оцінного компонента ставлення молодших школярів до навчання / Н. В. Гузь, Н. М. Фалько // Наука і освіта : наук.-практ. журн. Півд. наук. Центру НАПН України. - 2012. - № 3(Психологія). - С. 42-45.
10. Дацун, О. В. Особливості психологічної діагностики емоційного стану дітей на уроках [Текст] / О. В. Дацун // Наука і освіта : Науково-практичний журнал Південного наукового Центру АПН України. - 2009. - № 8. - С. 109-112.
11. Дегтяренко, Тетяна Володимирівна. Психофізіологія розвитку. Як формується розум дитини : підручник для студентів вищих навчальних закладів / Т. В. Дегтяренко, В. Г. Ковиліна. - Київ : [УАІД "Рада"], 2022. - 331 с. - Режим доступу: https://books.ndcnangu.co.ua/books/Psychophysiology_development.pdf
12. Забаровська С. М. Сутність поняття та основні компоненти емоційної компетентності особистості / С. М. Забаровська // Слобожанський науковий вісник : [науковий журнал] / Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка (Суми) : Гельветика, 2024. - Серія : Психологія, Вип. 1. - С. 50-55. – Режим доступу: <https://journals.spu.sumy.ua/index.php/psy/article/view/313>
13. Зінченко Н. Емоційне стимулювання навчально-пізнавальних потреб школярів / Зінченко Н. // Початкова школа. - 1999.-№10. - С.5-8.
14. Іванчук, М. Моральний розвиток і виховання особистості молодшого школяра в умовах інтегрального навчання [Текст] / М. Іванчук // Психологія : збірник наукових праць / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2003. - Вип. 22. - С. 74-80.

15. Казаннікова, Олена. Тривожність молодших школярів / О. Казаннікова // Початкова школа. - 2007. - №3. - С. 9-10. - Бібліогр. в кінці ст.
16. Казнодзей, О. В. Позакласна робота з фізичного виховання та їх роль у розвитку почуття гідності в учнів початкових класів [Текст] = Extraclass activities in physical education and their role in the development of sense of dignity of the junior pupils / О. В. Казнодзей // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [збірник наукових праць] / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. - Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт), Вип. 5 К (61). - С. 111-114. – Режим доступу: <https://enpuirb.edu.ua/server/api/core/bitstreams/6f0ee754-3ff5-4ed2-bafb-629e91e5e38d/content>
17. Калініченко, Людмила Миколаївна. Формування творчого мислення молодших школярів: генеза ідей українських психологів і педагогів [Текст] : навчальний посібник / Л. М. Калініченко. - Київ : Видавництво "Ліра-К", 2019. - 95 с.
18. Калошин, В. Емоції в навчанні - важливий чинник його ефективності / В. Калошин, В. Заєць // Управління школою. - 2008. - № 14. - С. 2-4.
19. Кулакова, Л. М. Моральний розвиток особистості засобами художньої літератури як підґрунтя формування почуття власної гідності у молодших школярів/ Л. М. Кулакова // Психологія: реальність і перспективи : збірник наукових праць / Рівненський державний гуманітарний університет. - Рівне : РДГУ, 2015. - Вип. 4. - С. 142-146. – Режим доступу: https://prap.rv.ua/index.php/prap_rv/issue/view/5/4
20. Кушнір В. А. Емоції у педагогічному процесі / В. А. Кушнір. Наукові записки [Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка]. Серія : Педагогічні науки. 2016. Вип. 149. С. 14-18. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2016_149_4
21. Лапченко, Інна Олександрівна. Психологічні особливості розвитку емоційного розвитку молодшого школяра / І. О. Лапченко // Вчителю про молодшого школяра психологічний аспект : [збірник статей] / Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2013. - С. 86-98.
22. Маркіна, Світлана. Формування моральних цінностей у молодших школярів на основі педагогічної спадщини В. О. Сухомлинського [Текст] / С. Маркіна // Початкова школа : Науково-методичний журнал. - 2014. - № 9. - С. 13-15.
23. Матвієць В. О. Розвиток емоційної сфери у молодшому шкільному віці / В. О. Матвієць, С. І. Тафінцева // Проблеми початкової освіти: науковий пошук студентів : збірник матеріалів міжвузівської науково-практичної студентської конференції, 28 березня 2013 року / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. - Хмельницький : А. В. Царук, 2013. - С. 230-234.
24. Матвієнко, Олена Валеріївна. Соціально-емоційне навчання як засіб створення безпечного освітнього простору / О. В. Матвієнко, М. А. Химич // Освітньо-науковий простір = Educational Scientific Space : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України, Український державний університет імені Михайла Драгоманова. - Київ : Ліра-К, 2024. - Вип. 7 (2 - 2024), Т. 1. - С. 75-84. – Режим доступу: <https://ess.npu.edu.ua/index.php/ess/article/view/124/140>
25. Маценко, Жанна. Мистецтво співчувати : Психологічні особливості емпатії як складової духовності / Ж. Маценко // Початкова освіта . - 2005. - № 41 (листопад). - С. 2-4.
26. Мельничук, О. Б. Вплив пізнавального егоцентризму на емпатію молодших школярів [Текст] / О. Б. Мельничук // Психологія : збірник наукових праць / М-во освіти України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. - Вип. 23. - С. 173-178.
27. Митник, Олександр. Психолого-педагогічний супровід формування соціально успішної особистості учня початкової школи / О. Митник // Початкова школа : Науково-методичний журнал. - 2018. - № 11. - С. 1-4.
28. Овадюк І. В. Робота вчителя початкової школи з тривожними дітьми : психолого-педагогічний семінар / І. В. Овадюк // Шкільному психологу. Усе для роботи : Науково-методичний журнал. - 2017. - № 4. - С. 26-28.

29. Островська О. А. Позитивні і негативні емоції : урок курсу "Основи здоров'я" у 4-му кл. з використанням інтерак. методів навчання та мультимед. технологій / О. А. Островська // Початкове навчання та виховання : науково-метод. журн. - 2012. - № 31. - С. 17-22.
30. Павелків Р. В. Психологічні особливості розвитку моральних почуттів у молодшому шкільному віці / Р. В. Павелків // Інноватика у вихованні. - 2017. - Вип. 6. - С. 16-26. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/inuv_2017_6_4
31. Поліщук С. А. Методичні аспекти діагностики емоцій / С. А. Поліщук // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2007. - Серія 12 : Психологічні науки, Вип. 18 (42). - С. 36-41.
32. Приходько, Юлія Олександрівна. Когнітивний компонент у структурі емоційного інтелекту молодшого школяра = Cognitive component in the structure of emotional intelligence of younger school students / Ю. О. Приходько, О. О. Лелюх-Степанчук // Освітньо-науковий простір = Educational Scientific Space : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. - Київ : Ліра-К, 2022. - Вип. 3 (2). - С. 100-107. – Режим доступу: <https://pedagogy.com.ua/index.php/journal/article/view/154/152>
33. Приходько, Юлія. Розуміти емоції і керувати ними - важливо це для кожної людини / Ю. Приходько // Учитель початкової школи : Науково-методичний журнал. - 2019. - N 12. - С. 6-9.
34. Прокопенко, Валентина. Розвиток інтелектуальних здібностей та емоційного інтелекту засобами навчальних проєктів / В. Прокопенко // Початкова школа. - 2013. - № 2. - С. 30-32
35. Розвиток соціально успішної особистості : організаційно-методичний інструментарій / О. Митник [и др.] // Початкова освіта. Шкільний світ : Перша українська газета для першого вчителя. - 2021. - N 9/10. - С. 6-14.
36. Селуянова, М. В. Почуття відповідальності дітей молодшого шкільного віку / М. В. Селуянова // Збірник наукових праць. Педагогічні науки / Міністерство освіти і науки України, Херсонський державний університет. - Херсон : ХДУ, 2015. - Вип. 67. - С. 207-213.- Режим доступу: <https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/3131/2834>
37. Середюк Т. В. Сучасні наукові підходи до виділення чинників психологічного ризику в освітньому процесі, що зумовлюють появу шкільних стресів у дітей / Т. В. Середюк // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова : [збірник наукових праць] / М-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2017. - Серія 12 : Психологічні науки, Вип. 5 (50). - С. 102-110. – Режим : <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/cb5997d6-a5ca-4d99-b9a8-9ee3b02515d4>
38. Сигида С. В. Впевненість, творчість, самостійність : мистецтво самореалізації та взаємодії молодших школярів. Орієнтовне тематичне планування / С. В. Сигида, І. Т. Іщук // Початкове навчання та виховання : науково-метод. журн. - 2012. - № 35/36. - С. 46-63. - Бібліогр. в кінці ст.
39. Субота М.В. Емоції у сприйманні музики молодшими школярами : сборник / М.В. Субота // Збірник наукових праць: Філософія, соціологія, психологія / М-во освіти і науки України, Прикарпатський ун-т ім. В. Стефаника. - Івано-Франківськ, 2000. - Вип. 4, Ч. 2. - С. 178-192.
40. Сухопара І. Збагачення емоційно-чуттєвого досвіду молодших школярів під час вивчення інтегрованого курсу "Мистецтво" = Enrichment of the emotional and sensory experience of schoolchildrenduring studying the integrated course "ART" / І. Сухопара, Р. Шпіца // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського / Міністерство освіти і науки України, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. - Вінниця, 2022. - Серія : Педагогіка і психологія, Вип. 71. - С. 37-43. – Режим доступу: <https://vspu.net/nzped/index.php/nzped/issue/view/196/223>
41. Сухопара, Ірина. Формування емоційно-чуттєвого досвіду молодших школярів у контексті вимог Нової української школи / І. Сухопара // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського / Міністерство освіти і науки України, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. - Вінниця, 2021. - Серія : Педагогіка і психологія, Вип. 67. - С. 45-51. – Режим доступу: <https://vspu.net/nzped/index.php/nzped/issue/view/192/212>
42. Тат'янчиков, А. О. Динаміка шкільної тривожності учнів на етапі переходу до навчання в основній школі / А. О. Тат'янчиков // Вісник Харківського національного університету імені В.

Н. Каразіна / М-во освіти і науки України, Харківський нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. - Харків, 2013. - Серія : Психологія, Вип. 52. - С. 156-159. –Режим доступу:

<https://periodicals.karazin.ua/psychology/article/view/5415/4962>

43. Тарасенко, Ганна. Мій настрій сьогодні [Текст] : розвиток емоційного інтелекту школярів / Г. Тарасенко // Психолог. Шкільний світ : Всеукраїнська газета. - 2016. - N 1/2. - С. 4-10.
44. Шевчук Т. Художні ігри як засіб розвитку емоційно-почуттєвої сфери дітей / Шевчук Т. // Початкова школа. - 2000.-N4. - С.32-33.
45. Шпак М. Змістовне забезпечення емоційності навчання учнів : (Дидактичний аспект) / Шпак М. // Початкова школа. - 2000.-N5. - С.6-10.
46. Шпак М. Емоційність як принцип навчання [Текст] / М. Шпак // Шлях освіти. - 2003. - N3. - С. 37-40.
47. Шпак М. Розуміння емоцій молодшими школярами як структурна складова емоційного інтелекту / М. Шпак // Проблеми гуманітарних наук : збірник наукових праць ДДПУ / Міністерство освіти і науки України, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. - Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка, 2015. - Вип. 37 : Психологія. - С. 188-199. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pgn_ps_2015_37_18